KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 19.
Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 10. Maj 1891.

IV. Aargang.
Alle Klager over Uregelmæssigheder Bladets Forsendelse bedes indgivet til det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

„Alt for Fædrelandet".

Af

Massi Bruhn.

Cammermeyers Forlag. — 247 S.

Frøken Massi Bruhn, der sikkert med Urette er bleven kaldt en af Kvindebevægelsens Spidser her hjemme, da hun vel næppe i disse Rækker har indtaget mere end en Menigs beskedne Plads, debuterede for halvandet Aar siden med „Et Ægteskab", en Bog, der blev læst meget og hvor navnlig Kvindens Moderforhold eller maaské rettere Heltindens Moderfølelse overfor saavel sit eget Barn, som for de fremmede smaa hun tog til sit Hjærte i sin døde Drengs Sted, var noget af det kønneste og mest rørende man kunde tænke sig, saa friskt det var, saa fri for al unødig Sentimentalitet.

„Alt for Fædrelandet" antyder allerede ved de Citationstegn, hvori Bogens Titel staar, at Forfatterinden har ment det ironisk, og ingenlunde giver os en krigsbegejstret Skildring men derimod langt snarere et Indlæg for Freden.

Og saaledes er det.

Fortællingen omfatter tre Generationer. I korte Træk fortælles om *Kaptejn* Karlsen, i hvem Slægten, der i umindelige Tider havde tjent i Arméen som Underofficerer, Spillemænd eller Intendanter, kulminerede, idet han, Underofficereren, i Krigen 48 avancerede til Løjtnant, og senere som Invalid afskediges med Kaptajns-Karaktér og et lille Postmesterembede ovre i Jylland.

Her bliver Sønnen Skjold opdragen i en Atmosphære af Krigsbegejstring uden Lige. „Alt for Fædrelandet" blev Grundtonen i hans Opdragelse. For ham blev Slagmarken til det dejligste Eventyr, hvor de Danske altid sejrede. Det gik endog saa vidt, at han kunde have formelige Hallucinationer og drømme sig i Kamp.

Officer skulde han naturligvis være, men da han ikke var videre kløgtig faldt han til Sorg for Faderen igennem ved Kadeteksamen, selv brød han sig ikke derom, helst vilde han som Faderen vinde Officersrang paa Valpladsen. Køn og stor og kraftig var han som han gik derhjemme paa Faderens Kontor og ventede paa Krigen, der omsider kom i Efteraaret 63. Nu melder han sig som Officersaspirant, og saa følger et Afsnit af Bogen, hvor man straks mærker, at Forfatterinden ikke meddeler selvoplevede Begivenheder men har dem paa anden Haand. Det er det Afsnit, der kaldes: Skjold Karlsens Optegnelser. Det er, Gudbevares, vistnok korrekt altsammen og maaské endogsaa aldeles paalidelige Dagbogsoptegnelser, men Gnisten mangler. Forfatterinden har ikke formaaet at give det fremmede Stof Sjæl, at indpuste det Livsens Aande. Saa meget heldigere har hun til Gengæld været senere, og fjerde Afsnit, „Under smaa Forhold", er skrevet med en saa sand og ægte Indignation, en saa varm Følelse, at det ikke kan andet end gribe.

Skjold Karlsen er bleven gift med en lille, spinkel, lyshaaret Pige paa seksten Aar, som han lærte at kende, da han efter Krigen laa i Garnison paa Fyn, og han har faaet sig et lille Toldassistentembede.

Vi er Vidne til, at den stakkels spæde Luci under Angst og Smerte føder sit første Barn, Sønnen Olaf Rye. Faderen holder egentlig ikke af Drengen: „han følte en dump, pinlig Uvilje mod sit Barn i det samme Øjeblik, han saa det." Det var en lille forknyt Stakkel, der, fra han kunde begynde at skønne, nærede en vanvittig Angst for Faderen og for Krig i Leg eller Tale. Han elskede Freden, forgudede sin Moder, den stille, taalmodige Moder, der fødte det ene sunde og rødmussede Barn efter det andet, men selv blev slidt op af det daglige Arbejde for Mand og Børn.

Drengen havde tidlig en vis Forstaaelse af Moderens Kamp for Tilværelsen. Han hørte jo mangt et lille Ønske blive nægtet, fordi: „de var saa mange". Og han grublede tit over den Gaade, hvorfor de var saa mange, naar der var saa lidt Mad, og Vorherre dog var saa god.

Saa en skøn Dag, da Drengen var ti Aar, kom gamle Jomfru Nikolaisen, den afdøde Kaptajns Husholderske, som altid havde holdt af Skjold og nu lod Kærligheden gaa over paa Skjolds Børn, hun tilbød at hun og Broderen, en hæderlig Sadelmager, vilde tage Olaf Rye til sig, koste og klæde ham og lade ham gaa i den lærde Skole. Det var en haard Kamp før Skjold gav efter, den Tanke fattede han ikke rigtig, at et af hans Børn gik Slægtens Tradition forbi og blev Lærd i Stedet for Soldat. Men han holdt af sin Kone, og hun kæmpede for sin Drengs Lykke.

Saa gennemlever Olaf Rye seks lykkelige Aar; han er stille og flittig, men Fredens Evangelium har i den Grad gennemtrængt ham, at han i Skolen danner en Fredsforening, hvis Medlemmer maa forpligte sig til aldrig at gaa i Krig. Rektoren opdager det, og Foreningen splittes som samfundsfarlig. Da han er omtrent seksten Aar rejser han hjem i en Juleferie, og nu kommer Konflikten. Moderen modtager ham, og han har et Par stille, hyggelige Timer med hende; da kommer Faderen hjem fra Klubben og fortæller med Begejstringens Glød paa Kind og i Blik, at han har rejst en Forsvarsbevægelse i By og Omegn, og at han har tegnet sig for et Hundrede Kroner af de fjorten, han har i aarlig Indtægt.